บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องของประกันภัยผู้บริหาร (Keyman Insurance) ตั้งแต่บทที่ 1-4 ผู้เขียนมีบทสรุปและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์แก่ธุรกิจ ผู้ประกอบการบริษัท ที่จะทำประกันภัยผู้บริหารและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนากฎหมายและกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารต่อไป

5.1 บทสรุป

ปัจจุบันมีการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก การประกอบธุรกิจต่างๆ มีการขยายตัวจากบริษัทเล็กๆ กลายเป็นบริษัทที่ใหญ่ขึ้น มีการระดมทุนตลอดจนถึงการร่วมทุนกับต่างประเทศ ทำให้ธุรกิจนั้นมีบุคคลากรจำนวนมาก ในการบริหารงานนั้นจะต้องมีผู้มีความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี เพื่อพัฒนาธุรกิจและก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้นไป ดังนั้น บุคคลดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจ การประกอบธุรกิจใดๆ อาจประสบปัญหาที่ไม่คาดฝันได้และอาจไม่สามารถแบกรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้หากผู้บริหารระดับสูงหรือพนักงานคนสำคัญของบริษัทเกิดต้องหยุดงานกะทันหันเนื่องจากทุพพลภาพหรือเสียชีวิต

การทำประกันภัยผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต่อธุรกิจเนื่องจากประกันภัยผู้บริหารจะช่วยเยียวยาความเสียหายในกรณีที่ต้องสูญเสียผู้บริหารดังกล่าวไป อีกทั้งเป็นการรับประกันว่าธุรกิจยังคงสามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่หยุดชะงัก เพื่อเพิ่มความอุ่นใจให้กับเจ้าของธุรกิจ หรือผู้ถือหุ้นในกรณีที่ต้องสูญเสียผู้บริหารไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของผู้บริหาร

ประกันภัยผู้บริหาร (Keyman Insurance) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจเพื่อไม่ให้ธุรกิจต้องเกิดการหยุดชะงักหรือช่วยเยียวยาความเสียหายกรณีที่ต้องสูญเสียผู้บริหารไป ในการทำประกันภัยผู้บริหาร (Keyman Insurance) ถือเป็นกรณีนายจ้างเอาประกันชีวิตลูกจ้าง ซึ่งในการพิจารณาว่าผู้บริหาร หมายถึง บุคคลใดบ้างนั้นควรกำหนดคำนิยามของผู้บริหารไว้

ให้ชัดเจนในกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารโดยกำหนดว่า "ผู้บริหารตามกรมธรรม์นี้ให้หมายความถึงบุคคลดังต่อไปนี้

(1) กรรมการทุกคนขององค์กร

(2) ผู้จัดการ

(3) ผู้ถือหุ้น ที่เป็นผู้ร่วมก่อการและมีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจ

(4) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการหลักขององค์กร

(5) เจ้าหน้าที่ผู้มีทักษะเฉพาะทาง

(6) บุคคลซึ่งมีส่วนสำคัญในการบริหารธุรกิจ"

2) ปัญหาเกี่ยวกับผู้รับประโยชน์ในการประกันภัยผู้บริหาร

ผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยควรเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัยเพื่อป้องกันกรณีผู้รับประโยชน์ที่ไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียฆ่าผู้ถูกเอาประกันเพื่อหวังผลประโยชน์จากค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันชีวิต ในการทำประกันภัยผู้บริหารนั้นเป็นกรณีนายจ้างเอาประกันชีวิตลูกจ้าง กล่าวคือ นายจ้างซึ่งเป็นผู้เอาประกันอาศัยความทรงชีพหรือการมรณะของบุคคลอื่นซึ่งก็คือลูกจ้างหรือเรียกว่าผู้ถูกเอาประกันเป็นเหตุในการให้บริษัทรับประกันใช้เงินจำนวนที่เอาประกันไว้ จึงถือได้ว่านายจ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียในชีวิตลูกจ้าง ดังนั้นผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยผู้บริหารจึงควรเป็นบริษัทซึ่งเป็นนายจ้างของผู้บริหาร ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดให้ผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยผู้บริหารเป็นบริษัทของผู้บริหารโดยระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสัญญาประกันภัยผู้บริหาร

3) ปัญหาเกี่ยวกับกรมธรรม์ประกันภัย

โดยทั่วไปกรมธรรม์ประกันชีวิตจะมีลักษณะแตกต่างกันแล้วแต่บริษัทแต่ละแห่งจะกำหนดรูปแบบไว้ นอกจากนี้ยังแตกต่างกันตามประเภทและชนิดของการประกันด้วย แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนผู้เอาประกันชีวิตต้องเสียเปรียบเพราะตามความจริงบริษัทผู้รับประกันเป็นผู้กำหนดแบบและเงื่อนไขของกรมธรรม์แต่เพียงฝ่ายเดียว

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 867 วรรคแรก กำหนดให้สัญญาประกันภัยเป็นสัญญาที่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดหรือลายมือชื่อของฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ ซึ่งไม่ได้กำหนดรูปแบบของสัญญาที่ชัดเจน แต่เนื่องจากรายละเอียดและเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยจะระบุไว้ในกรมธรรม์ตามที่กฎหมายระบุไว้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 867 วรรคสาม ดังนั้นจึงเห็นควรให้กำหนดรูปแบบของกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหาร (Keyman Insurance) ไว้ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันข้อพิพาทที่จะเกิดขึ้นระหว่างผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัย

4) ปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสัญญา

การทำสัญญาประกันภัยผู้บริหารนั้น นายจ้างซึ่งเป็นบริษัทของผู้บริหาร คือ ผู้มีส่วนได้เสียในชีวิตของลูกจ้างซึ่งสามารถเป็นผู้เอาประกันได้ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเป็นความสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจมีความไม่แน่นอนและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ซึ่งในกรณีที่ลูกจ้างลาออกหรือย้ายบริษัททำให้ความเป็นผู้มีส่วนได้เสียระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างสิ้นสุดลง ดังนั้นจึงควรกำหนดเงื่อนไขการสิ้นสุดลงของสัญญาประกันภัยผู้บริหารในกรณีที่ลูกจ้างลาออกหรือย้ายบริษัทโดยกำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารว่า "การสิ้นสุดของสัญญาประกันภัยผู้บริหารให้หมายความรวมถึงกรณีที่สัญญาจ้างระหว่างนายจ้างและลูกจ้างสิ้นสุดลง ให้ถือว่าสัญญาประกันภัยผู้บริหารสิ้นสุดลงเช่นกัน"

5) ปัญหาเกี่ยวกับความยินยอมตามสัญญาประกันภัยผู้บริหาร

นอกจากหลักการสำคัญในการทำสัญญาประกันภัยผู้บริหารคือหลักส่วนได้เสียแล้ว การให้ความยินยอมจากผู้ถูกเอาประกันก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากเพื่อเป็นการป้องกันการแสวงหากำไรในชีวิตของลูกจ้าง เพราะหากไม่ได้กำหนดให้นายจ้างต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้างในการทำสัญญาประกันภัยผู้บริหารแล้วอาจจะมีการฆาตกรรมชีวิตของลูกจ้างเพื่อหวังรับประโยชน์จากเงินค่าสินไหมทดแทนได้ ดังนั้นจึงควรกำหนดหลักเกณฑ์การให้ความยินยอมในการทำสัญญาประกันภัยผู้บริหารไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารว่า "การทำสัญญาประกันภัยผู้บริหารนั้นจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถูกเอาประกัน โดยลงลายมือชื่อผู้ถูกเอาประกันเป็นสำคัญ"

6) ปัญหาเกี่ยวกับภัยที่ผู้ประกันภัยรับเสี่ยง

ธุรกิจจำนวนมากมีผู้บริหารที่เป็นบุคคลสำคัญซึ่งเป็นผู้มีทักษะความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้กับบริษัท ดังนั้นหากเกิดความสูญเสียผู้บริหารดังกล่าวไปจะส่งผลกระทบต่อบริษัท เนื่องจากการสูญเสียผู้บริหารซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจไป อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทนั้นได้ การสูญเสียผู้บริหารดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้หลายกรณี จึงควรกำหนดความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยผู้บริหารให้ครอบคลุมทุกกรณี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเยียวยาความเสียหายที่อาจจะเกิดกับบริษัทในการสูญเสียผู้บริหารได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น จึงควรกำหนดภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยงไว้ในความคุ้มครองของกรมธรรม์ประกันภัยผู้บริหารว่า "ภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยงตามสัญญาประกันภัยผู้บริหาร ได้แก่

(1) กรณีผู้บริหารเสียชีวิต

(2) กรณีผู้บริหารทุพพลภาพ

(3) กรณีผู้บริหารเจ็บป่วยหนัก

(4) กรณีผู้บริหารประสบอุบัติเหตุร้ายแรง

(5) กรณีผู้บริหารถูกซื้อตัวไปปฏิบัติงานให้บริษัทอื่น

ทั้งนี้ กรณีข้อ 2-4 ต้องเป็นกรณีที่เหตุดังกล่าวทำให้ผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมตามที่ระบุไว้ในขณะทำสัญญาได้"

7) ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณทุนประกัน

การกำหนดทุนประกันในสัญญาประกันภัยผู้บริหารนั้น ต้องอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดในการทดแทนรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สูญเสียไปของธุรกิจจากการเสียชีวิตของผู้บริหาร ทุนประกันในสัญญาดังกล่าวจะต้องมีความเหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณทุนประกันให้ชัดเจน ดังนั้นจึงควรกำหนดวิธีการคำนวณทุนประกันภัยผู้บริหารให้ชัดเจนโดยกำหนดให้วิธีการคำนวณทุนประกันภัยผู้บริหารเพื่อใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการทำสัญญาประกันภัยผู้บริหาร โดยใช้วิธีการคำนวณจากค่าเสียหายของบริษัทซึ่งมีวิธีการคำนวณ คือ

"ทุนประกัน = ความเสียหายในกรณีที่บริษัทต้องสูญเสียผู้บริหารไป"